

CORPUS
JURIS CIVILIS
ACADEMICUM,

IN SUAS PARTES DISTRIBUTUM,
USUIQUE MODERNO ITA ACCOMMODATUM,
UT NUNC STUDIOSORUM QUIVIS, ETIAM TYRO,
UNO QUASI INTUITU, OMNES LEGES
DIGESTORUM & CODICIS,
OMNESQUE TITULOS
INSTITUTIONUM
INVENIRE POSSIT.

AUCTORE

CHRISTOPH. HENR. Freiesleben,
alias FERROMONTANO,

J. U. D. CONSIL. CAMER. ET MIN. SAXO-GOTH. ET ALTENB.

EDITIO NOVA,

cui nunc primum

LOCI PARALLELI
ET SESE INVICEM ILLUSTRANTES ACCESSERUNT.

TOMUS I.

Cum Privilegio Sacrae Cæsareæ Majestatis.

COLONIÆ MUNATIANÆ,

Sumptibus EMANUELIS THURNISII,
M DCC XLVIII.

AD LECTOREM.

JUS Civile Romanum, quod propter divinam in eo elucentem sapientiam, & æquitatis excellentiam, omnium fere gentium assensu comprobatur, tam varium & multiplex est, ut omne illud vi memoriæ complecti, supra humani ingenii captum videatur esse positum. Præter multas au-

D. JUSTINIANI,
SACRATISSIMI PRINCIPIS,
C O D I C I S,
Repetitæ Prælectionis,
C O N S T I T U T I O N E S III.

I. De novo Codice faciendo.

*Imperator JUSTINIANUS Augustus
ad Senatam subis Constantino-
politana.*

Hec, quæ necessario corrigenda esse multis retro Principibus visa sunt, interea tamen nullis eorum ad effectum docere ausus est: in presenti rebus donare communibus auxilio Dei omnipotentis censuimus, & prolixitatem litium amputare, multitudine quidem Constitutionum, quæ tribus Codicibus Gregoriano, Hermogeniano, atque Theodosiano, continebantur, illarum etiam, quæ post eodem Codices à Theodosio divinæ recordatio-

nis, aiusque post eum retro Principibus & à nostra etiam Clementia politæ sunt, rescandæ: uno autem Codice sub felici nostri nominis vocabulo componendo, in quem colligi tam memoratorum trium Codicum, quam novellas post eos politas Constitutiones oportet.

§. 1. Ueoque ad hoc maximum, & ad ipsius Reipublicæ sustentationem respiciens opus efficiendum, elegimus tanto fastigio labo-

rum, tantæque sollicitudini sufficientes, Joannem, virum excellentissimum, exquestorem nostri palatii, consulem atque patricium: Phocam, virum eminentissimum, magistrum militum, consulem atque patricium: Basilidem, virum excellentissimum, exprefecto prætorio Orientis, atque patricium: Thomam, virum gloriosissimum, quaestorem sacri nostri palatii, & exconsule: Tribonianum, virum magnificum, magisteria dignitate inter agentes decoratum: Constantium, virum illustrem, comitem sacrarum largitionum inter agentes, & magistrum ferini libellorum, sacrarumque cognitionum: Theophilum, virum clarissimum, comitem sacri nostri consistorii & juris in hac alma urbe doctorem: Dioscorum & Præsentinum, disertissimos togatos fori amplissimi prætoriani. §. 2. Quibus specialiter permisimus (relocatis tam supervacuis, quantum ad legum soliditatem pertinet, præfationibus, quam similibus, & contrariis, præterquam si juris alia divisione adjuventur: illis etiam, quæ in desuetudinem abierunt) certas & brevi sermone conscriptas ex iisdem tribus Codicibus & novellis Constitutionibus leges componere, & congruis titulis subdere: adicientes quidem & detrahentes. Imo & mutantes verba earum, ubi hoc rei commoditas exigeret: colligentes vero in unam sanctionem, quæ variis Constitutionibus dispersa sunt, & sensum earum clariorem efficientes: ita tamen, ut ordo temporum earum Constitutionum non solum ex adjectis diebus consulibusque, sed etiam ex ipsa compositione earum clarescat: primis quidem in primo loco, posterioribus vero in secundo ponendis: & si quæ earum